

Tres rondes de comerç: autarquia, lliure canvi i aranzels

Joc de producció i intercanvi entre taules amb dotacions distintes: cada ronda canvia una sola regla i la classe mesura la seua pròpia producció total, per a comprovar qui guanya amb el comerç, qui perd amb un aranzel i per què el total mai no torna a pujar del tot.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grups de 4 (països), 5 o 6 grups

UNITAT 12

Globalització, UE i reptes contemporanis

MATERIALS

- Targetes de dotació: una per país, amb la seua productivitat en els dos béns
- Fitxes de dos colors (una per a cada bé) o paper de dos colors retallat
- Full de producció per país
- Pissarra per al marcador de la classe
- Cronòmetre

ENCAIX CURRICULAR · Sabers C.4, E.1, E.2, E.3, E.4, E.5 · Comp. específiques CE6 · Comp. clau STEM, CPSAA, CC, CE

Plantejament

L'avantatge comparatiu és d'eixes coses que s'entenen al paper i no es creuen del tot fins que es viuen. Este joc la posa a prova amb la classe sencera: cinc o sis països, dos béns, tres rondes i **una sola regla que canvia cada vegada**.

El que es mesura al final de cada ronda és la **producció total de la classe**, apuntada a la pissarra. Eixe número és el protagonista de la sessió.

Preparació

Cada grup és un país i rep una targeta amb el que pot produir en deu minuts si dedica tot el seu esforç a un sol bé:

PAÍS	NOMÉS BLAT	NOMÉS TELA
A	60	30
B	40	40
C	20	60
D	50	25
E	15	45

Cada país **necessita consumir almenys 20 de cada bé** per a «alimentar i vestir» la seua població. El que sobre d'eixa quantitat és el seu excedent i compta com a riquesa.

Poden repartir el seu esforç entre els dos béns en la proporció que vulguen (per exemple, la meitat del temps a cada un produïx la meitat de cada xifra).

Objectius didàctics

- Calcular costos d'oportunitat i deduir-ne l'especialització eficient.
- Comprovar empíricament que el comerç amplia el conjunt de consum assolible.
- Mesurar l'efecte d'un aranzel sobre el total i sobre el repartiment entre països.
- Distingir l'efecte agregat d'un canvi de política del seu efecte distributiu.

Les tres rondes

Ronda 1 — Autarquia (10 min)

Ningú pot comerciar. Cada país ha de produir per si mateix almenys 20 de blat i 20 de tela. S'apunta l'excedent de cada país i el total de la classe.

Ronda 2 — Lliure comerç (15 min)

S'obri l'intercanvi. Els països poden especialitzar-se i comerciar lliurement al preu que negocien. Continuen necessitant 20 i 20 per a consumir, però els poden aconseguir comerciant. S'apunta de nou.

Ronda 3 — Aranzels (15 min)

Regla nova: **de cada 4 unitats que entren en un país, 1 es retira del joc** (és l'aranzel; se la queda «l'Estat» i no la consumix ningú). Tota la resta continua igual. S'apunta per tercera vegada.

Marcador (pissarra)

	Ronda 1 (autarquia)	Ronda 2 (lliure comerç)	Ronda 3 (aranzels)
País A	-----	-----	-----
País B	-----	-----	-----
País C	-----	-----	-----
País D	-----	-----	-----
País E	-----	-----	-----
TOTAL CLASSE	-----	-----	-----

Preguntes d'anàlisi

- En quina ronda és major el **total de la classe**? Per quant?
- Calculeu el cost d'oportunitat d'una unitat de tela al país A i al país C. Qui s'hauria d'especialitzar en què? Coincidix amb el que va fer a la ronda 2?
- El país B produïx 40 i 40: no és el millor en res. Li compensa comerciar igualment? Eixa és la pregunta central de la unitat.
- A la ronda 3 el total baixa. Però **baixa per a tots**? Busqueu si algun país ix guanyant amb l'aranzel i expliqueu per què.
- L'aranzel de la ronda 3 retira unitats del joc. A la realitat, l'Estat recapta eixos diners. Canvia això la vostra conclusió? Fins a quin punt?
- Si fóreu el país C i la vostra indústria del blat desapareguera en obrir el comerç, què li demanàrieu al vostre govern? I què li contestaria un economista?

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Participació	Juga les tres rondes i anota la seua producció amb honestedat	15 %
Cost d'oportunitat	Calcula bé els costos i dedueix l'especialització	30 %

Lectura del marcador	Compara els tres totals i explica les diferències	30 %
Efecte distributiu	Distingix qui guanya i qui perd dins de cada total	25 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** tres països en compte de cinc i només les rondes 1 i 2.
- **Ronda 4 — represàlies:** si un país posa aranzel, els altres poden respondre amb el seu. El total es desploma i la discussió sobre guerres comercials es torna concreta.
- **Per a qui va sobrat:** repartir l'aranzel recaptat entre els ciutadans del país que l'imposa i recalcular. El resultat agregat millora però no torna al nivell del lliure comerç: el que es perd pel camí té nom.
- **Connexió amb la Unitat 5:** l'aranzel és un impost. Qui acaba pagant-lo depèn de les elasticitats, exactament igual que a l'exercici de tres béns i tres impostos.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE